

Δημήτριος Νίνος, ο Πρόεδρος

Ζούμε στην εποχή των δικαιωμάτων και των διεκδικήσεων και φυσικά αυτό δεν είναι κακό, απλά δεν αρκεί από μόνο του. Δεν πρέπει να θεωρούμε τα πάντα δεδομένα και πως όλοι μας οφείλουν. Αντίθετα πρέπει να είμεθα ευγνώμονες για ότι μας προσφέρεται και να έχουμε τη δύναμη να αναγνωρίζουμε τους "άξιους". Αυτή η αναγνώριση ενός ΑΞΙΟΥ είναι ο λόγος που σήμερα "ημάς συνήγαγε επί τω αυτώ".

Η απόδοση τιμής σε έναν άνθρωπο που υπήρχε και υπάρχει καθημερινά στη ζωή μας, η σκιά που μας ακολουθεί, που την αισθανόμαστε και μας κάνει να νοιώθουμε καλύτερα. Επιτρέψτε μου όμως να αναφέρω λίγα στοιχεία σχετικά με το τι είναι ο ηγέτης. Το θεωρώ σκόπιμο για να βρούμε αν αυτά τυγχάνουν εφαρμογής στον σήμερα τιμώμενο και δεν θα χαθεί ο χρόνος σε μια εκδήλωση που θα αποδειχθεί κενή περιεχομένου. Ο ηγέτης αλήθεια γεννιέται ή γίνεται; είναι χάρισμα που κληρονομείται; Πώς αλήθεια προέκυψαν τόσα συγγράμματα που αναφέρονται στον ηγέτη και την ηγεσία; Από μακρά έρευνα; Θεωρώ ότι βασίζονται σε πρότυπα τα οποία έδωσαν το έναυσμα.

Ηγέτης τελικά είναι ο άνθρωπος, ο αρχηγός, ο καθοδηγητής που διαθέτει την ικανότητα να παρακινεί, να επηρεάζει και να κατευθύνει τους άλλους σε μία συντονισμένη προσπάθεια για την επίτευξη ενός σκοπού αναγνωρισμένης αξίας. Η ηγεσία δεν είναι ένας τίτλος που απονέμεται και προ πάντων δεν είναι διαχρονική. Είναι ανάληψη πρωτοβουλίας και οργανωτικής διάρθρωσης στο πλαίσιο της ομάδας. Είναι τόνωση των κινήτρων που ωθούν σε δραστηριότητα τα μέλη με ταυτόχρονη ενίσχυση της ενότητας και της συνοχής. Θεμέλια όλων των αρετών του ηγέτη είναι η γνώση και η νοοτροπία με τα οποία ο ηγέτης καθοδηγείται στο έργο του.

Οι άνθρωποι ακολουθούν τον ηγέτη για τις αρχές και τις αξίες που τον διακρίνουν. Για τη συνεργασία, την επικοινωνία και την υποστήριξη που τους παρέχει. Επιπλέον ο ηγέτης πρέπει να διαθέτει σε ανεπτυγμένο βαθμό, επαρκή αντίληψη και κρίση, διαίσθηση και διορατικότητα, έμπνευση και φαντασία, υπομονή και επιμονή, αποφασιστικότητα και

ευελιξία, σταθερότητα και μεθοδικότητα, πειθαρχία και θάρρος, αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση. Το να γίνει κάποιος καλός ηγέτης είναι μια διαδικασία που κρατάει μια ζωή. Η ηγεσία επιβάλλει στον ηγέτη να έχει ήθος, να διαθέτει γνώσεις, να παράγει έργο, να προωθεί τη συνεργασία, να επιδιώκει την ισορροπία και να φέρνει αποτέλεσμα. Είναι όλα αυτά ο Δημήτριος Νίνος, ο Πρόεδρος; Ότι ακολουθήσει είναι προσωπικές απόψεις οι οποίες όπως είναι φυσικό εμπεριέχουν στοιχεία υποκειμενικότητας. Είναι εμπειρίες όμως ετών και καθημερινής σχεδόν συνεργασίας. "Εάν θέλετε να εξουσιάσετε ανθρώπους και έθνη, θα πρέπει να απορρίψετε την έννοια της εξουσίας με τα προνόμια και τα αξιώματα και να ενεργείτε θυσιαστικά, διακονώντας όλους ως υπηρέτες όλων". Αυτός ήταν, είναι και θα είναι ο Δημήτριος Νίνος. Ο πρόεδρος που δεν έδωσε "ύπνον τοις οφθαλμοίς και ανάπαυση τοις κροτάφοις", ο πρόεδρος που επεδείκνυε μια αυστηρότητα μαρτυρικής φιλοπονίας όλα αυτά τα χρόνια. Διακριτός ανάμεσα σε διακεκριμένους. Στα ίχνη μεγάλων ανδρών, που ανάλωσαν και συνεχίζουν να αναλώνουν τη ζωή τους στα ιδανικά μιας αποστολής. Δεν αγάπησε και δεν αγαπά την μετριότητα, δεν ακολούθησε ποτέ τα μικρά και ασήμαντα αλλά ο στόχος του παραμένει πάντα τα μεγάλα. Υπόδειγμα ενότητας. Κέρδιζε καθημερινά την εμπιστοσύνη μας και μας ενέπνευσε. Στη διάρκεια της μακράς θητείας του στη διοίκηση του ιδρύματος, αμφισβήτησε κατεστημένα, ανέτρεψε στερεότυπα, άνοιξε δρόμους. Ο άνθρωπος που συγκαταβαίνει και εμπιστεύεται, ακούει, διαφοροποιείται, συμβουλεύει, καθοδηγεί και αξιολογεί. Για να μπορεί σήμερα ένας ηγέτης να καταξιωθεί πρέπει να διαθέτει στη φαρέτρα του σπάνια χαρίσματα και ο πρόεδρος τα διαθέτει. Οι άνθρωποι της εποχής μας διαθέτουν ικανό αισθητήριο για να μπορούν να αντιλαμβάνονται και να πείθονται στο αυθεντικό. Η αυθεντικότητα του βιώματος όμως που δεν ταυτίζεται με πομπώδη έκφραση, πληθωρικό εντυπωσιασμό, αιφνιδιασμό και έκπληξη, αλλά μεταστρέφει το άγχος σε πίστη και ελπίδα. Αυθεντικός λοιπόν, κοσμούμενος με σπάνια και πολλά χαρίσματα, ο άνθρωπος που πολλαπλασίασε τα таланτα «ά έλαβεν» και τα διαθέτει πλούσια. Άνοιξε διόδους και περάσματα. Ετοίμασε δρόμους για τους επόμενους. Προσέφερε ευκαιρίες σε όλους και ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τον καθένα. Γνώμονας στην επιτέλεση του καθήκοντος η συνεχής υπέρβαση του προσωπικού. Γνήσιος στη συναίνεση, αληθινός στην προαίρεση και συνεπής στην απόφαση. Μυστήριο που αποκαλύπτεται στις καρδιές αυτών που τον πλησιάζουν. Ο

άνθρωπος που ενέπνεε με το δυναμισμό του σιγουριά και που μπορούσες να ακουμπήσεις με ασφάλεια και να εμπιστευθείς. Ο πρόεδρος που αν και ο μακροβιότερος πίστεψε ότι η ηγεσία δεν είναι διαχρονική, που πολιτεύθηκε με σύνεση και ταπεινότητα. Η αλαζονεία της εξουσίας δεν τον άγγιξε, η αναγνωρισιμότητα δεν τον αλλοτρίωσε. Έχουμε αλήθεια γνωρίσει πολλούς προέδρους μεγάλων οργανισμών να βρίσκονται στο χώρο εργασίας από όρθρου βαθέως έως εσπέρας; γνωρίζουμε ηγέτες που να μη χρειάζεται να κλείσεις ραντεβού για να τους δεις; Το διορατικό του προέδρου ήταν αυτό που του έδινε την άνεση να κρίνει ανάλογα και να αποφασίζει. Τα θέματα εύρισκαν άμεσα αντιμετώπιση και τα προβλήματα λύση. Δεν φοβήθηκε ποτέ να αναλάβει ευθύνες, να συγκρουσθεί με ηγεσίες και να πρωταγωνιστήσει σε σπουδαίες αποφάσεις. Ο πρόεδρος που δεν συμβιβάστηκε, ο πρόεδρος που δεν υπέκυψε σε μικροκομματικές συναλλαγές. Οι εντός και εκτός Ελλάδας επισκέπτες εκφράζονταν με ιδιαίτερα θετικά σχόλια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι αξιολογητές του τμήματος, μας μίλησαν για έναν γνήσιο και αυθεντικό άνθρωπο. Τους εντυπωσίασε με το ανεπιτήδευτο. Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφερόμουν στη στήριξη που είχαμε σχετικά με τα περιοδικά του τμήματος, αν και δεν ήταν σίγουρος για το αποτέλεσμα, ρίσκαρε μαζί μας την επιτυχία ή και αυτή την αποτυχία. Μας έδωσε όμως την ευκαιρία να δοκιμάσουμε και περίμενε, δεν διαψεύθηκε, γιατί σήμερα στο ενεργητικό του τμήματος υπάρχουν δύο επιστημονικά περιοδικά με διεθνή απήχηση. Αυτό από μόνο του καταδεικνύει αβίαστα ότι στήριζε κάθε τι εκπαιδευτικό. Δεν είναι δύσκολο να πληροφορηθεί, όποιος ενδιαφέρεται, για το έργο του προέδρου. Ένα έργο που πρέπει να αποτελεί στάση και μάθημα ζωής για όλους. Αρκεί λίγη καλή διάθεση για να θαυμάσει κανείς ότι έχει επιτευχθεί στα χρόνια της προεδρίας του. Τι να αναφερθεί; Η βιβλιοθήκη που αποτελεί το κόσμημα του ιδρύματος, το ιατρείο και τόσα άλλα. Δεν πρέπει όμως να αναλωθούμε σε αυτά, όλοι είμεθα κοινωνοί των όσων συνέβησαν και εύκολα αποδεικνύονται. Αυτό όμως που έχει την μεγαλύτερη αξία κατά τον Saint-Exupéry δεν το βλέπουν τα μάτια και αυτές οι αξίες στολίζουν τον πρόεδρο. Δεν θα ισχυρισθώ ότι υπήρξε αλάθητος, αλλοίμονο. Μόνο αυτός που δεν εργάζεται δεν κάνει λάθη, έχοντας περιπέσει στο μέγιστο των λαθών, την απραξία. Όλα αυτά ίσως θα ήταν κενά αν έλειπαν κάποιες προϋποθέσεις. Πάνω απ' όλα λοιπόν είναι ανθρώπινος, προσεγγίζει τους πάντες προσπαθώντας να ανακαλύψει προσωπικές ανάγκες τις οποίες θα

μπορούσε να καλύψει. Στην εποχή που θυσιάζονται αξίες στο βωμό του προσωπικού συμφέροντος, ο Δ. Νίνος μπορεί να αποτελέσει πρότυπο γνήσιου και ειλικρινούς ανθρώπου. Είναι αυτός που οραματίστηκε και οραματίζεται ένα καλύτερο αύριο αλλά και εκείνος που πραγματοποιεί το όραμα. Μπορούσε να διακρίνει τους χαρισματικούς, να επιλέγει τους ικανούς, δίνοντας ευκαιρίες για δράση σε όφελος του ιδρύματος. Δεν υπήρχαν για τον πρόεδρο ημέτεροι και υπεναντίοι αλλά άνθρωποι με ανάγκες, ικανότητες και αναζητήσεις. Άνθρωποι με διαφορετική άποψη αλλά οι δικοί μας άνθρωποι. Αυθόρμητος, προσφέρων και προσφερόμενος, ευσυγκίνητος στον πόνο και ενθουσιώδης στη χαρά. Καταστάσεις σπάνιες για πρόεδρο ενός από τα μεγαλύτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας. Ξένα για την εποχή. Τον πλούτο πολλοί εμίσησαν την δόξα ουδείς. Τον πρόεδρο όμως δεν τον άγγιξε αυτή η δόξα, ήταν ασυμβίβαστη για τον χαρακτήρα του. Αγαπήθηκε και αμφισβητήθηκε και τελικά αναγνωρίστηκε. Η μεγαλύτερη του αρετή υπήρξε η συγχωρητικότητα. Το εβδομηντάκις επτά του Χριστού, μπορεί να μη το είχε συνειδητοποιήσει αλλά το έκανε πράξη. Και το καταθέτω ανεπιφύλακτα. Αυτό είναι μεγαλείο, είναι αρετή γιατί είναι υπέρβαση και εκεί καταργείται ο κανόνας. Κάποιοι άνθρωποι έχουν επιλέξει την αγαθή μερίδα και γνωρίζουν πως η καλοσύνη αποτελεί την μόνη επένδυση που δεν εκπίπτει ποτέ, γιατί το χρηματιστήριο της δεν είναι ένα γήινο οικοδόμημα αλλά οι καρδιές των ανθρώπων. Ο Ξενοφών στον «Οικονομικό» θεωρεί ότι καλός «μάννατζερ» είναι αυτός που κατορθώνει να οδηγήσει το πλοίο στον προορισμό του σε λιγότερο χρόνο και με ευχαριστημένους ναύτες. Οδηγήθηκε λοιπόν στον προορισμό του και ασφαλώς το πλοίο του ΤΕΙ; Είναι ευχαριστημένοι οι ναύτες; Τα συμπεράσματα δικά σας. Αναρωτηθείτε και απαντήστε με ειλικρίνεια στον εαυτό σας. Κύριε πρόεδρε, στο ΤΕΙ περάσαμε και περνάμε μεγάλο μέρος της ζωής μας. Αυτό κάποτε θα τελειώσει και τότε βλέποντας πίσω στα χρόνια αυτά μέσα στις μνήμες, τις αναμνήσεις θα δεσπόζει η δική σας παρουσία η οποία θα ξεκουράζει τη σκέψη, θα γεμίζει την καρδιά και θα γεννά νοσταλγία.

Μαρβάκη Χριστίνα,

Καθηγήτρια, Προϊσταμένη τμήματος Νοσηλευτικής ΤΕΙ Αθήνας

Από την εκδήλωση προς τιμήν του προέδρου του ΤΕΙ Αθήνας, Καθηγητή Δημήτρη Νίνου στις 27 Νοεμβρίου 2013, με αφορμή την αφυπηρέτησή του.